

Çaldıran Tarihçesi:

İlçe birçok tarihi medeniyete ev sahipliği yapmıştır. Medler, Bizanslılar, Urartular, İranlılar ve son olarak Osmanlı devleti bu ilçede hâkimiyet sürmüşlerdir. İlçenin tarih içerisindeki en önemli yeri Çaldıran Savaşının burada yapıldığı yönündeki bilgilerdir. Birçok tarihçi Osmanlı Devleti ve Safevi Devleti arasında yapılan savaşın Çaldıran Ovasında gerçekleştirildiğini belirtmektedir.

Çaldıran daha önceleri Muradiye İlçesinin bir kazası konumundayken 1987 yılında çıkarılan kanunla ilçe statüsüne yükselmiştir.

Coğrafi Yapı:

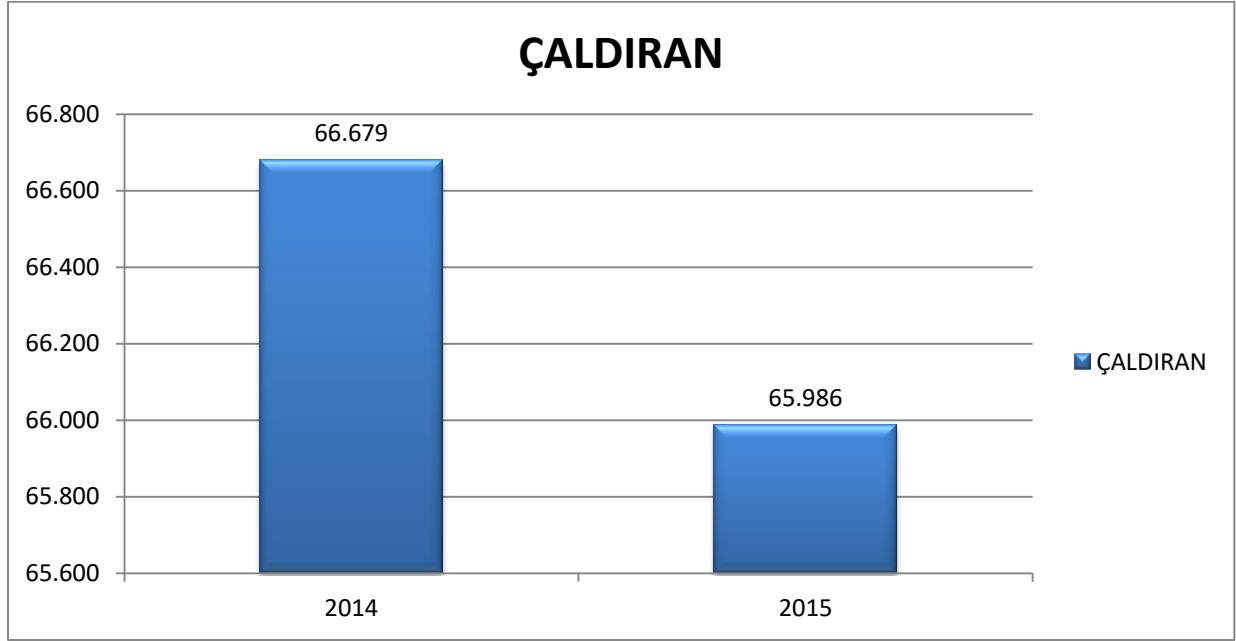
Çaldıran ilçesinin yüzölçümü 1742 km² ve rakımı 2050 metre olup, ilçe merkezi Çaldıran Ovasında kurulmuştur. Etrafında Özalp, Doğu Beyazıt, Diyadin, Muradiye ilçeleri ve İran bulunmaktadır. İlçe merkezinden E-99 karayolu geçmektedir. İlçeden doğan Bendimahı Çayı ilçenin ortasından geçerek Van Gölü'ne dökülmektedir. Çaldıran ilçesinin Van iline uzaklığı 110 km'dir.

İlçede yer alan başlıca dağlar ise, kuzeyde Büyük Tendürek (3538 m), Küçük Tendürek (3298 m), güneyde Pireşit Dağı (3019m), batıda Damraz Dağı (2690 m), doğuda Elegan Dağı'dır.

İlçenin iklimi sert karasal iklimdir. Kışları kar yağışlı, yazları sıcak ve kuraktır. Meteoroloji verilerine göre Türkiye'de en soğuk gün bu ilçede yaşanmıştır. (1990 yılında -47,3 derece ile)

Nüfus Yapısı:

Adrese Dayalı Nüfus Sistemine göre 2015 yılında Çaldıran ilçesi toplam nüfusu **65.986** kişi olarak hesaplanmıştır. Erkek nüfusu 34.171, kadın nüfusu 31.815 kişidir. Toplam nüfusun %74'ü (48.941) 30 yaşın altındadır. 2014 yılına göre ilçe nüfusu düşmüştür.

Çaldıran Eğitim:

Çaldıran da okuma yazma oranı **%90** civarındadır. Türkiye ortalamasına çok yakın bir oran olması ilçenin eğitim düzeyinin yüksek olduğunu göstermektedir. İlçe de **92** adet okul, **646** adet derslik, **21.768** öğrenci, **726** öğretmen bulunmaktadır. Derslik başına öğrenci sayısı ilköğretimde **32**, ortaöğretimde **27** ve mesleki teknik eğitimde **30**'dur.¹

Çaldıran Turizm: Çaldıran turizm bakımından pek gelişmiş değildir. Ancak yeni projelerle turizm potansiyeli artırılmaya çalışılmıştır. Son olarak Doğu Anadolu Kalkınma Ajansı tarafından yürütülen projeyle ilçe de yer alan Kaz Gölü'nün turizme kazandırılmıştır. Bu proje ile birlikte turizm gelirlerinde artış olacak buda ilçenin tanıtımı bakımından önemli bir çalışma olacaktır.

Çaldıran Ekonomisi:

Çaldıran ekonomisi temeli hayvancılığa dayanmaktadır. Sanayi üretimi gelişmemiştir. Küçük çapta ticari faaliyetler yapılmaktadır. Tarımsal üretim iklim koşulları nedeniyle gelişmemiştir. Küçük çapta ticari faaliyetlerin yapıldığı ilçe merkez nüfusunun çoğunluğu hizmet sektöründe çalışmaktadır. Köy nüfusunun yüksek olması hayvancılığın buralarda yapıldığını göstermektedir. Gerek iç gerek dış pazara hayvan satışı yapılmaktadır.

¹ Çaldıran Milli Eğitim Müdürlüğü, 2015

Çaldıran Tarım:

Çaldıran da tarım iklim koşulları nedeniyle gelişmemiştir. Temel tarım ürünleri buğday, arpa ve patatestir.

Tarım Alanı Kullanımı:

Toplam Alan (dekar)	Tahıllar ve Diğer Bitkisel Ürünler Alanı (dekar)	Nadas Alanı (dekar)	Sebze Bahçeleri Alanı (dekar)	Meyveler içecek ve Baharat Bitkilerin Alanı (dekar)
256.781	149.960	106.742	00	79

Kaynak: Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı

2015 yılı verilerine göre başlıca tarım ürünleri;²

Ürün adı	Ekilen alan(dekar)	Hasat edilen alan(dekar)	Üretim(ton)	Verim(kg/da)
Patates (Diğer)	193	193	477	2.472

Yem Bitkileri Üretimi:

Ürün adı	Ekilen alan(dekar)	Hasat edilen alan(dekar)	Üretim(ton)	Verim(kg/da)
Yonca (Yeşil Ot)	66.751	66.751	43.388	650
Korunga (Yeşil Ot)	14.000	14.000	8.400	600

Şeker İmalatı Ürünleri Üretimi:

Ürün adı	Ekilen alan(dekar)	Hasat edilen alan(dekar)	Üretim(ton)	Verim(kg/da)
Şekerpancarı	102	102	255	2.500

Tahıl Üretimi:

Ürün adı	Ekilen alan(dekar)	Hasat edilen alan(dekar)	Üretim(ton)	Verim(kg/da)
Buğday (Diğer)	66.731	66.674	9.240	139
Arpa (Diğer)	2.183	2.183	312	143

² Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı 2015

Meyve Üretimi:

Ürün adı	Toplu meyveliklerin alanı(dekar)	Üretim(ton)	Ağaç başına ortalama verim(kg)	Meyve veren yaşıta ağaç sayısı	Meyve vermeyen yaşıta ağaç sayısı	Toplam ağaç sayısı
Elma (Golden)	26		0	0	1.700	1.700
Elma (Starking)	30		0	0	2.000	2.000

Ürün adı	Toplu meyveliklerin alanı(dekar)	Üretim(ton)	Ağaç başına ortalama verim(kg)	Meyve veren yaşıta ağaç sayısı	Meyve vermeyen yaşıta ağaç sayısı	Toplam ağaç sayısı
Ceviz	23		0	0	500	500

Üretilen tarım ürünleri genellikle geçimlik ekonomide kullanılmaktadır.

Çaldıran Hayvancılık: ³

Sığır Sayısı (Baş)	Koyun Sayısı (Baş)	Keçi Sayısı (Baş)	Süt Üretimi (Ton)
9.418	290.500	6.230	18.759

Nüfusun büyük bir çoğunluğu hayvancılık yaparak geçimlerini sağlamaktadırlar. İç pazara ve dış pazara hayvan ve hayvansal ürünler satılmaktadır. İlçe mera varlığı hayvancılık yapmaya müsaittir. Geniş mera varlığı üretim için önemlidir. Çaldıran ovasının büyük bir bölümü otlak ve mera olarak kullanılmaktadır.

Çaldıran ilçesinde toplamda **290.500** baş koyun 6.230 baş keçi ve **9.418** baş sığır ve 148 baş manda bulunmaktadır. Bu hayvanlardan yılda ortalama **18.759** ton süt elde edilmektedir. Toplam hayvan varlığı Van ilinin toplam hayvan varlığının **%12'si** civarındadır. Et kesimi hayvan varlığına paraleldir. Kesilen hayvan etleri Et ve Balık Kurumu ve Van et gibi tesislere gönderilmektedir. Bu yöre halkına büyük bir kazanç sağlamaktadır.

Çaldıran'da Öne Çıkanlar:

- Küçükbaş ve büyükbaş hayvan potansiyeli,

³ Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı 2015

- Geniş mera varlığı,
- Kaz gölünün turizme açılması,
- Sulu tarım için uygun arazilerin oluşturulması,
- Çaldıran kalkındırma çalışmaları,

Çaldıran'a Yatırım Alanları:

- Hayvancılık ile ilgili tüm yatırımlar,
- Hayvansal ürünlerin pazarlanması,
- Tarımsal yatırımlar,
- Turizm yatırımları,
- Sanayi ve ticari yatırımlar,

Çaldıran'a Yapılması Gerekenler:

- Küçükbaş ve büyükbaş hayvan popülasyonunun korunması ve hayvan sayısının artması için gerekli çalışmaların yapılması,
- Hayvan üreticilerine gerekli desteğin sağlanması,
- Yeni tarım arazilerinin açılması ve tarımda modern tekniklerin kullanılması için gerekli çalışmaların yapılması,
- Tarım üreticilerine gerekli desteğin sağlanması,
- İlçe de bulunan tüccar ve esnafa gerekli ekonomik katkısının sağlanması,
- Turizm potansiyelinin artırılması için gerekli çalışmaların yapılması,
- Küçük sanayi sitesinin açılması,
- Sivil toplum kuruluşlarının açılmasını sağlamak ve bu konuda gerekli girişimlerde bulunmak, (Ticaret Odası vb.)
- İlçeden göçün engellenmesi için gerekli çalışmaların yapılması.